

Psicologia evolutiva I: infància

2012/2013

Codi: 101728

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Graduat en Logopèdia	828 Graduat en Logopèdia	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Maria Àngels Mies Burrull

Correu electrònic: Angels.Mies@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Domini de la llengua catalana a nivell oral i escrit

Objectius

a. Aquesta assignatura pretén complementar l'enfoc d'abordatge global d'intervenció logopèdica, des d'una perspectiva en la qual es contemplen tots els aspectes que influeixen en el desenvolupament dels nenes i nens fins els dotze anys.

b. Per tal de poder desenvolupar convenientment els continguts i la metodologia de l'assignatura, l'estudiant ha de mostrar una actitud positiva en l'observació de conductes i tenir capacitat d'observació, d'anàlisi i síntesi, així com considerar les diferents perspectives de l'abordatge teòric de la psicologia del desenvolupament.

Objectius formatius

En finalitzar l'assignatura l'estudiant ha d'assolir els següents objectius formatius:

- Conèixer les línies generals del desenvolupament humà des del naixement fins a la preadolescència
- Determinar les principals fites que s'assoleixen en les diferents etapes del desenvolupament.
- Conèixer els processos implicats en l'evolució de les principals dimensions en els diferents àmbits i entorns socioculturals
- Identificar senyals d'alerta de conductes immadures o desviades per comprendre i interpretar els trastorns del llenguatge i de la comunicació en el context del desenvolupament de les altres funcions psíquiques.
- Aplicar els coneixements i saber argumentar-los.
- Emetre un judici crític.
- Comunicar informacions relacionades amb el contingut als seus iguals i supervisors.
- Desenvolupar les seves habilitats d'aprenentatge de manera autònoma

Competències

- Demostrar que es comprenen i s'empren correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca logopèdica.
- Integrar els fonaments biològics (anatomia i fisiologia), psicològics (processos i desenvolupament evolutiu), lingüístics i pedagògics de la intervenció logopèdica en la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals
- Valorar les produccions científiques que sostenen el desenvolupament professional del logopeda.

Resultats d'aprenentatge

1. Identificar les principals fites del desenvolupament físic psicomotor, cognoscitiu i socioafectiu a la infantesa
2. Identificar, descriure i relacionar les diferents fases del desenvolupament físic, psicomotor, cognitiu i socioafectiu.
3. Inferir els principals indicadors que expliquen la influència dels diferents contextos socialitzadors en el desenvolupament humà
4. Inferir les implicacions del procés de desenvolupament evolutiu i la seva relació amb el llenguatge
5. Inferir les implicacions del procés de desenvolupament evolutiu sobre el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
6. Integrar les principals aportacions de les produccions científiques en psicologia evolutiva relacionades amb el desenvolupament professional de la logopèdia
7. Utilitzar correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca científica.

Continguts

Bloc 1. Introducció a l'estudi del desenvolupament humà.

- 1.1 Conceptes bàsics
- 1.2 Perspectiva històrica
- 1.3 Les principals orientacions teòriques en la Psicologia del desenvolupament
- 1.4 Els senyals d' alerta en el desenvolupament humà

Bloc 2. Els dos primers anys de vida

- 2.1 El desenvolupament físic i psicomotor
- 2.1 Bases socioafectives del desenvolupament

- 2.2 El desenvolupament cognitiu

Bloc 3. El desenvolupament cognitiu i psicomotor des dels dos anys fins a la tercera etapa de la infantesa

- 3.1 El desenvolupament cognitiu
- 3.2 Desenvolupament físic i psicomotor

Bloc 4. El desenvolupament socioafectiu des dels dos anys fins a la tercera etapa de la infantesa

- 4.1 Bases del desenvolupament socioafectiu
- 4.2 Desenvolupament social i de la personalitat
- 4.3 Desenvolupament psicosexual

Metodologia

a) Classes magistrals

b) Estudi de casos: es constituïran grups de treball que hauran d'analitzar aspectes del desenvolupament de nens i nenes fins als 12 anys d'edat.

d) Desenvolupament de projectes d'anàlisi del desenvolupament: sessions explicatives sobre la metodologia a seguir per a l'anàlisi de casos.

e) Tutories presencials o virtuals.

f) Recerca de documentació telemàtica

g) Elaboració d'informes sobre les exposicions

h) Exposicions orals dels casos estudiats

i) Anàlisi de documents escrits i audiovisuals on es mostra l'evolució de les principals dimensions estudiades a classe.

j) Supervisió de treballs: sessions conjuntes d'anàlisi de metodologia en l'estudi de casos

k) Lectures de documents

l) Activitats d'aprenentatge cooperatiu

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi de documentació escrita i audiovisual	7	0,28	
Classes magistrals	24	0,96	4, 6
Tipus: Supervisades			
Exposició de treballs i assistència i anàlisi de les exposicions dels altres grups. A cada sessió d'exposició s'organitzarà un col·loqui dirigit per la professora	12	0,48	7
Tutories de seguiment dels treballs en grup	2	0,08	
Tipus: Autònomes			
Elaboració d'informes de les exposicions. Cada grup de treball realitzarà una síntesi de les exposicions dels altres grups	2	0,08	7
Elaboració del projecte del treball d'observació i anàlisi de casos. El grup de treball ha d'elaborar un projecte on hi constin el tema, els objectius, els nens o nenes en estudi la metodologia que s'utilitzarà i la bibliografia consultada	7	0,28	7
Estudi de continguts	40	1,6	
Treball pràctic. Desenvolupament d'un projecte d'estudi de casos, on s'analitzen els conceptes estudiats a teoria.	15	0,6	1, 7

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura està estructurada en dues parts.

Una primera part de l'avaluació consistirà en la realització individual de dues proves escrites de selecció múltiple (EV 2 i EV 4) que tindran un pes d'un 60% de la nota final. L'estudiant haurà de tenir un mínim de 2'2 (base 6) de suma total entre aquestes dues proves com a condició per a sumar-hi les qualificacions obtingudes a les evidències de la segona part. L'estudiant podrà optar a presentar-se a una o a totes dues proves escrites. En cas de presentar-se només a una de les proves haurà d'obtenir mínim d'un 1,1 (base 3) per a poder optar a la qualificació de les qualificacions obtingudes a la segona part d'evidències d'avaluació.

Una segona part comporta la realització d'un treball d'estudi de casos en grup, relacionat amb els continguts en estudi, del qual s'haurà de presentar un projecte inicial (EV1), i se n'haurà de realitzar una exposició oral (EV3), en la qual hauran d'intervenir totes les persones del grup. Cada grup haurà d'elaborar també una síntesi de les exposicions dels altres grups que s'haurà d'incloure al treball escrit final (EV5), així com també haurà de participar en el fòrum final de cada sessió. Aquesta segona part té un pes d'un 40% del total de la nota final. Per a poder sumar amb la part 1 l'estudiant haurà de tenir un mínim d'1'3 (base 4) un cop realitzada la suma de totes les evidències d'aprenentatge.

Per a poder ser avaluat l'estudiant haurà de realitzar com a mínim una de les dues proves escrites de la part 1, totes les activitats de la part 2 i complir determinats requeriments obligatoris, relacionats amb la presentació de projectes, assistència obligatòria a sessions de presentacions, tutories, exposicions orals del treball i d'altres que s'especificaran a l'inici o al llarg del curs al Campus Virtual o a classe.

Els grups per a elaborar el treball d'observació es constituïran a l'inici de curs. Un cop iniciat el treball no s'hi podrà afegir cap altre alumne. En acabar el treball cada membre del grup haurà d'especificar les activitats amb les quals ha contribuït en la realització del treball i signar-lo conforme està d'acord amb la participació que declaren els altres membres del grup. Es requerirà també document audiovisual sobre els casos estudiats per a l'exposició oral. L'estudiant haurà de tenir disponible aquest document al llarg de tot el procés d'avaluació.

Al principi de curs es concretaran també aspectes relatius a la dinàmica general del desenvolupament de l'assignatura.

L'assistència al seminari serà **obligatòria**, especialment als primers dies de classe, les presentacions dels projectes i les exposicions, si bé es concretaran algunes sessions en les quals l'absència no comportarà penalització ni justificació i que s'especificaran a principi de curs a classe i al Campus Virtual.

A la prova escrita de **reavaluació** s'hi podrà presentar tot l'alumnat que no hagi superat el mínim requerit per a superar les dues proves escrites però amb un mínim d'un 40% de qualificació, o bé que no s'hagi pogut presentar a algunes d'elles per causa excepcionalment justificada. La prova constarà de dues parts i l'estudiant optarà per la part que no hagi superat anteriorment. No hi haurà reavaluació final per a les activitats de la segona part i l'avaluació de l'exposició oral no es sumarà a la nota total en cas de que l'estudiant no hi pugui assistir.

Superació de l'assignatura: l'assignatura es considera aprovada a partir d'un 5

Pel que fa a l'avaluació de **"Presentat"** o **"No presentat"** es seguiran les següents consideracions:

Es considerarà **PRESENTAT** l'alumnat que hagi presentat evidències per a un pes igual o superior a un 40% del total. Si es presenta a una prova escrita i no lliura cap altra activitat, es considerarà **"NO PRESENTAT"**. Si es presenta a les dues proves, però no presenta la resta d'activitats obligatòries, es considerarà suspès. Igualment, si no es presenta a les proves escrites però lliura la resta d'activitats, també es considerarà suspès.

Activitats d'avaluació

Resultats

Títol	Pes	Hores	ECTS	d'aprenentatge
EVI 1 Presentació escrita del projecte sobre el treball d' observació i estudi de casos.	5	1	0,04	7
EVI 2 Prova escrita 1	30	2	0,08	1, 4
EVI 3 Exposició oral dels treballs	10	1	0,04	6, 7
EVI 4 Prova escrita 2	30	2	0,08	1, 2, 3
EVI 5 Treball d' observació en grup. Desenvolupament d' un projecte d' estudi de casos, on s' analitzen conceptes estudiats a l' assignatura. Presentació escrita	25	35	1,4	1, 2, 5, 6, 7

Bibliografia

Manuels de Psicologia del desenvolupament

BERMEJO, V. (1994): *Desarrollo cognitivo*. Madrid: Síntesis.

BERGER, K.S. i THOMSON, R.A. (2007) *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Madrid: Editorial Médica Panamericana

CÓRDOBA, A.I, DESCALS, A. i GIL, M.D. (Coords.) (2006) *Psicología del desarrollo en la edad escolar*. Madrid: Pirámide

CARRETERO, M., PALACIOS, J. Y MARCHESI, A. (1985) *Psicología Evolutiva I* Alianza psicología.

CASTELLVI, P. (1994): *Teories i models. Introducció a la psicologia evolutiva i educativa*. Barcelona: Biblioteca universitària Enciclopedia Catalana/Universitat Ramon Llull.

DELVAL, J. (1994) *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI Editores.

ENESCO, Ileana (2004): *El desarrollo del bebé. Cognición, emoción y afectividad*. Madrid: Alianza editorial.

HOFFMAN, L.; PARIS, S.; HALL, E. (1995) *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: McGraw-Hill

PALACIOS, J.; MARCHESI, A.; COLL, C (2001) *Desarrollo Psicológico y Educación I*. Madrid. Alinza

PERINAT, A. (Comp.) (2003): *Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico* Barcelona EDIUOC

SILVESTRE, N. Y SOLÉ, M.R. (1993) *Psicología Evolutiva: Infancia y preadolescencia*. Ediciones CEAC. Barcelona.

SHAFFER, D. (2000) *Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia*. Madrid: Thomson editores.

VASTA, R., HAITH, M. I MILLER, S.A. (2001) *Psicología infantil*. Barcelona: Ariel

Bibliografia específica

BARRIO GANDARA, M.V. del (2005) *Emociones infantiles* Madrid Pirámide. Colección Ojos Solares

LAFUENTE, M.J. i CANTERO, M.J. (2010) *Vinculaciones afectivas. Apego, amistad y amor*. Madrid: Ediciones Pirámide

LARSEN, R.J. BUSS, D.M. (2005) *Psicología de la Personalidad* McGraw Hill

LÓPEZ, F. (Coord.) (2001) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide, DL

VALSINER, J. (2005) *Culture and Human development*. London: Sage Publications

HOWE, Ch. (2010) *Peer Groups and children's Development* . Wiley-Blackwell

JOVÉ, J.J. (1994) *El desarrollo de la expresión gráfica*. Horsori Editorial ICE UB